

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Konference
Moderní
veřejná správa
Praha,
15.–16. 9. 2016

Novelizace zákona o svobodném přístupu k informacím

Řešení vybraných aplikačních problémů

JUDr. Adam Furek
vedoucí oddělení legislativně-právního
Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly
Ministerstvo vnitra

Důvod předložení návrhu a jeho obsah

- **Praktické problémy vyskytující se při aplikaci zákona o svobodném přístupu k informacím**
 - *Případy (zjevného) zneužívání práva na informace žadateli*
 - *Případy obstrukčních jednání na straně povinných subjektů*
- **Novela není zaměřena na rozšiřování důvodů pro neposkytnutí informací (!)**

Aktuální stav

- Návrh prošel během I. pololetí roku 2016 vnitrorezortním připomínkovým řízením a nyní je po vypořádání připomínek *rozhodováno o dalším směřování novely*
- Předpokládá se rozeslání do mezirezortního připomínkového řízení během podzimu 2016
- Předložení vládě do konce roku 2016
- Účinnost (prozatím) plánována od **1. 1. 2017**
- *Poznámka: Nejde o úkol uložený Plánem legislativních prací vlády (předkládáno v souladu s LPV mimo tento plán)*

Řešení zneužití práva na informace žadatelů (1/2)

- Novela zavádí nový § 11a, vymezující *důvod pro odmítnutí žádosti pro zneužití práva*

(1) Žádost nebo její část, pokud lze dovodit, že cílem žadatele je způsobit

a) nátlak na fyzickou osobu, jíž se týkají požadované údaje o jejím soukromí, nebo

b) nepřiměřenou zátěž povinného subjektu,

a to zpravidla v reakci na předcházející postup povinného subjektu vůči žadateli nebo na vztah s fyzickou osobou uvedeno v písm. a), povinný subjekt odmítne pro zneužití práva.

(2) Rozsah požadovaných informací nebo počet podaných žádostí není bez dalšího důvodem pro odmítnutí žádosti podle odstavce 1.

Řešení zneužití práva na informace žadateli (2/2)

- **Pravidla:**
 1. Žádost bude v tomto případě odmítána vydáním správního rozhodnutí podle § 15 SvInf, tedy **včetně řádného odůvodnění**
 2. Žadatel se bude moci bránit **odvoláním, resp. správní žalobou**
 3. Novela vymezuje pouze *nejčastější případy zneužití práva na informace žadateli*. Svou formulací **nevylučuje**, že v praxi nastanou i jiné situace mající charakter zneužití práva – i v jejich případě bude možné žádost odmítnout (s odkazem na judikaturu NSS pro *faktický důvod*)

Záloha na úhradu nákladů

- Novela počítá dále se **(znovu)zavedením zálohy na úhradu nákladů (za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací)**
- **Pravidla:**
 1. Nejvýše 60 % odhadovaných nákladů, max. 1000 Kč
 2. Oznámení musí být odesláno do 7 dnů ode dne obdržení žádosti
 3. Možnost žadatele bránit se proti výši zálohy stížností podle § 16a SvInř

Zjednodušená anonymizace osobních údajů

- **Nyní** zákon ukládá, aby při jakémkoli byť i „nepatrném“ omezení poskytovaných informací bylo vydáno rozhodnutí o odmítnutí žádosti.
- Tzn., že i v případě anonymizace jména, příjmení, data narození a bydliště je (správně) ve zpřístupňované kopii dokumentu třeba vydat rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti o informace
- **Nově** se v případě (pouze) anonymizace osobních údajů rozhodnutí vydávat nebude, resp. bude je nutné vydat jen v případě, že žadatel na jeho vydání bude trvat (*to je nutné s ohledem na požadavek instančního přezkumu zákonnosti rozsahu anonymizace*)

Ochrana žadatelů proti obstrukčním postupům povinných subjektů (1/3)

- Nynější podoba zákona neumožňuje na úrovni správních instancí obranu proti obstrukcím ze strany povinných subjektů, spočívajícím v **nerespektování právního názoru nadřízeného orgánu a v opakovaném vydávání odmítavých rozhodnutí o odmítnutí žádosti o informace**
- Novela **zavádí tzv. informační příkaz**, tedy možnost *nadřízeného orgánu přikázat povinnému subjektu poskytnutí informace, jestliže neexistuje žádný důvod pro odmítnutí žádosti o informace*

Ochrana žadatelů proti obstrukčním postupům povinných subjektů (2/3)

- Charakteristika informačního příkazu:
 - Je koncipován jako **kvazisoučást odvolacího řízení**, tj. je iniciován **odvoláním proti rozhodnutí povinného subjektu**
 - Pokud v rámci přezkumu rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o informace nadřízený orgán shledá, že zpřístupnění informace nic nebrání, **může rozhodnutí zrušit a přikázat povinnému subjektu poskytnutí informace**
 - Podmínkou není, aby takový požadavek vznesl žadatel v odvolání. Podmínkou naopak je, že nadřízený orgán „má jistotu“ o tom, že informaci lze vydat. **Pokud nikoli**, napadené rozhodnutí zruší a věc vrátí povinnému subjektu (!)
 - Příkaz bude exekučně vykonatelným...

Ochrana žadatelů proti obstrukčním postupům povinných subjektů (3/3)

- Co zůstává u informačního příkazu **sporným**?
 - Vztažení též na poskytování informací územními samosprávnými celky při výkonu samostatné působnosti
 - Exekuční výkon informačního příkazu z hlediska veřejných institucí (státní podniky, obchodní společnosti apod.) - problém tkví v **určení exekučního orgánu** (ten kdo stojí v čele?, obecní úřad ORP?, soudní exekutor?)

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Děkuji za pozornost

JUDr. Adam Furek
vedoucí oddělení legislativně-právního
Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly
Ministerstvo vnitra
www.mvcr.cz/odk